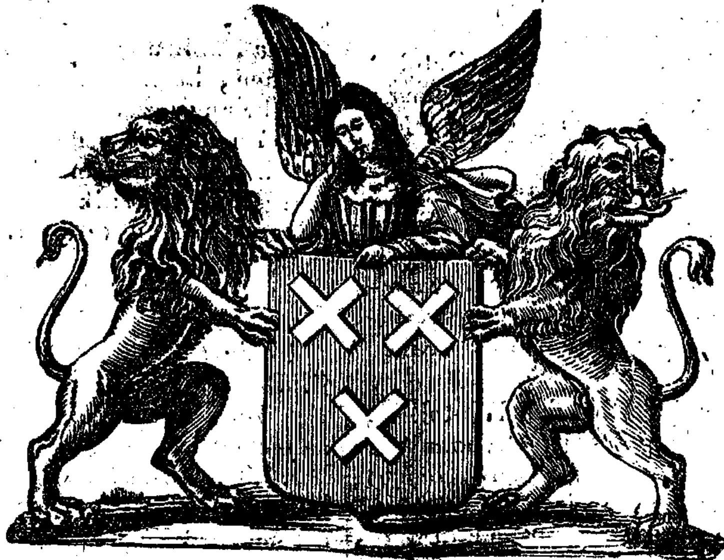
N°. 85. 1847.

BREDASCHE COURANT.

Zondag 24 October.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 21sten October.

De *Moniteur* berigt, dat de minister van oorlog, ter gelegenheid der benoeming van den Hertog *van Aumale*, tot gouverneur-generaal van Algerie, aan een aantal Arabische gevangenen, die in onderscheiden forten in Frankrijk werden bewaard, de vrijheid wedergegeven heeft, aangezien den tegenwoordigen rustigen staat onder de stammen.

— Prins *Jerôme Bonaparte* heeft in deze hoofdstad een huis aangekocht, waar hij voortaan zal mogen blijven wonen.

— Het *Journal des Débats* bevat het volgende schrijven uit Bern van den 16den dezer:

» De staat van zaken in Zwitserland wordt meer en meer bedenkelijk.

» De regering heeft de tijding ontvangen dat Luzerner troepen de kleine stad Willisau, op omstreeks twee uren afstands van de grenzen die de kantons Luzern en Bern van elkander scheiden, bezet hebben. Die beweging had op zich-zelve niets vijandelijks in zich; Luzern zal den aanval niet beginnen, maar dien afwachten, opdat het aan gansch Europa blijken moge dat dit kanton, hetwelk het regt aan zijne zijde heeft, ook een voorbeeld van bezadigdheid wil geven. De Bernsche regering heeft intusschen dien ten gevolge aan drie bataillons infanterie en twee kompagnien scherpschutters bevel gegeven om naar de grenzen van Luzern op te rukken.

» Naar de grenzen van Aargau zullen evenzeer troepen gezonden worden. De katholijke bevolking van dit kanton is, gelijk men weet, zeer talrijk. Dat gedeelte keurt de handelwijze der Aargausche regering in geenen deele goed, en is niet gestemd om tegen de kantons van het afzonderlijk verbond op te trekken. Zij zullen evenwel genoodzaakt wezen, dood en verwoesting in het midden dier kantons, onder Zwitsers en katholijken, als zij zelven, te verspreiden, ten einde daardoor de uitvoering der besluiten van den landdag, die zij, als inbreuk makende op de regten dier kantons, en op de grondwetten van het eedgenootschap beschouwen, te verzekeren. In hetzelfde geval bevindt zich de katholijke bevolking der overige kantons die niet tot het afzonderlijk verbond behooren.

» In Freiburg heeft het tegendeel plaats gehad van hetgeen men in Aargau onderdrukken wil. Gisteren namelijk heeft het district van Murten verklaard aan de oproeping van het bestuur niet te zullen gehoor geven, en aan den prefect eene in dien zin opgestelde verklaring doen overhandigen. Dit is eene nieuwe verwikkeling en moeijelijkheid voor dat kanton.

» De Oostenrijksche troepen zijn de Zwitsersche grenzen meer en meer genaderd. De tijding daarvan, welke heden ochtend is aangebragt, heeft een diepen indruk gemaakt. Gedurende den ganschen dag zijn de in de nabijheid der stad gelegen wegen met soldaten, die zich naar hunne legerkorpsen begeven, overdekt geweest.

» Men verzekert dat heden morgen bevel gegeven is om al de Bernsche troepen onder de wapenen te roepen, zoodat men niet eens het besluit dat de meerderheid van den landdag nemen zal, en waaromtrent trouwens geen twijfel kan bestaan, heeft willen afwachten.

» Uit alles blijkt derhalve de nadering van den oorlog. Ondertusschen zullen er waarschijnlijk pogingen tot eene verzoening aangewend worden; maar hoe kan men hopen daarin te zullen slagen? Al mogten de regeringen van het afzonderlijk verbond geneigd wezen om toe te geven, dan zou toch het volk niet buigen, hetwelk in zijne vergaderingen in Schwyz, Uri, Unterwalden en Zug gezworen heeft voor de onafhankelijkheid en de vrijheid van het kanton te zullen sterven. De uitslag der beraadslagingen van Walliserland is eerst heden bekend geworden: 11,700 stemmen tegen 359 hebben het door de regering genomen besluit, om aan het afzonderlijk verbond getrouw te blijven, en de regten van de souvereiniteit der kantons tot het uiterste te verdedigen, goedgekeurd. Dit is nagenoeg dezelfde verhouding als in Schwyz, alwaar van de 9000 stemgeregtigden slechts 250 zich voor het tegenovergestelde gevoelen verklaarden."

— Een bijvoegsel tot het dagblad van Florence, van den 11den deelt de verschillende officiële akten mede, betrekkelijk den afstand van den hertog van Lucca en de vereeniging met het Hertogdom van Toscane. De akte van afstand, gedagteekend Modena, den 5, is geratificeerd door Don *Ferdinand Karel van Bourbon*, Erfprins, en gecontrasigneerd door den minister van finantien *Ward*. Die afstand geschiedt door den Infant *Karel Lodewijk*, Hertog van Lucca, met het doel, om het Groothertogdom onmiddellijk onder het beheer van den Groothertog van Toscane te brengen. De Infant *Karel Lodewijk* behoudt slechts den titel van: *Hertog van Lucca* voor zich en zijn' zoon, tot dat, ingevolge het Weener-traktaat, het Hertogdom van Parma op hen zal terugkomen. — Eene Proclamatie van den hertog van Lucca, dezelfde dagteekening dragende, geeft hiervan aan de ingezetenen van Lucca kennis. Daarbij worden zij ontheven van den aan hem gedanen eed van getrouwheid en gehoorzaamheid, en uitgenoodigd, hunnen nieuwen Souverein gehoorzaamheid te verleenen. — Eene proclamatie van den Groothertog *Leopold II*, van den 11, deelt aan de ingezetenen van Lucca hunne vereeniging met Toskane mede. De Groothertog eindigt met te zeggen, dat een nieuw tijdperk voor Toskane zich opent.

— In een geheim consistorie, den 4den dezer gehouden, heeft Paus *Pius IX* verscheidene aartsbisschoppen en bisschoppen benoemd. Onder de eersten behoort monsignore *Giuseppe Valerga*, die tot patriarch van Jeruzalem is verheven. Dit was gedurende de laatste tijden een bloote eeretitel, maar thans, nu vele moeijelijkheden, door schikkingen met de Porte, uit den weg zijn geruimd, kan dit patriarchaat van grootgewigt worden.

De feesten te Rome, die anders in den aanvang van October met dans en straatmuzijk gevierd werden, hadden dit jaar een ernstiger en meer militair karakter. Bij gelegenheid eener revue exerceerde de burgerwacht voor de eerste maal gelijktijdig met de linietroepen, en uit alles bleek de eendragtige zin die tusschen deze beide korpsen heerscht. Des avonds, bij het huiswaarts trekken, werd de Corso verlicht, en aan het gejubel der menigte scheen geen einde te zullen komen.

— Bijzondere brieven uit Madrid van den 14den dezer melden, dat de Koningin *Maria Christina* en de hertog *van Rianzares*, door slechts één bediende vergezeld, dien dag des ochtends ten 5 ure aldaar waren aangekomen. Hare Majesteit had de reis van Parijs in vier en een halven dag volbragt. Ten één ure namiddags had zij, door de hertogen van *Rianzares* en van *Valencia* gevolgd, zich naar het paleis bij de Koningin vervoegd. Die bijeenkomst, waarbij de voorzitter van den ministerraad zich bevond, was des middags ten drie ure nog niet afgeloopen. De Koning, die den vorigen avond te Madrid teruggekeerd was, had toen zijne vertrekken nog niet verlaten, en geen der leden van de koninklijke familie gezien. De Koningin *Isabella* was, naar men zeide, slechts den vorigen avond van de aanstaande komst der Koningin-moeder verwittigd geworden.

Voorts bevestigen de berigten uit Madrid de terugkomst van den Koning op het paleis. Die terugkomst is met zekere plegtigheid geschied. Bij het binnentreden van het paleis, zegt de *Heraldo*, werd de Koning met al de aan zijnen hoogen rang verschuldigde eerbewijzen ontvangen; de ministers en de grootwaardigheid-bekleeders van het paleis wachtten aan den hoofdingang en vergezelden hem tot aan de deur van het koninklijk vertrek. De Koningin was in gezelschap van de Infante hertogin *van Sessa*, nicht en schoonzuster van H. M. en, deze vorstin zich weinige oogenblikken na de komst des Konings verwijderd hebbende, bleven de Koninklijke echtgenooten gedurende een vrij geruimen tijd te zamen. Eindelijk werd de voorzitter van den ministerraad in hunne tegenwoordigheid geroepen, en eenigen tijd daarna begaf de Koning zich naar zijne vertrekken. Op deze wijze is aan eene der grootste moeijelijkheden in onzen staatkundigen toestand een einde gemaakt."

— De post van Bordeaux heeft heden geene nadere brieven of dagbladen uit Spanje medegebragt.

— Ter beurze waren genoteerd: 5 pCt. 114,85; 3 pCt. 75,50; Nap. r. 99,50; Spanje 3 pCt. 27³/₄; Rom. L. 99.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 20sten October.

Uit Petersburg meldt men, dat aldaar sedert den 2 October eene groote menigte sneeuw was gevallen, waardoor de boomen, die nog met loof bedekt waren, zeer veel hadden geleden. Het weder was even als midden in den winter.

— De officiele pruissische courant bevat eene order van het kabinet van den 15den, den naamdag van den Koning, waarbij Z. M. volkomen amnestie verleend aan alle veroordeelden wegens de volksbewegingen tegen graanhandelaars, bakkers, enz. waaronder de diefstallen van levensmiddelen, plundering, oproerigheden, enz. Deze amnestie heeft ook betrekking op hen wier zaken nog in instructie zijn.

— Men meldt van den Rijn, dat de kwestie der Rijntollen, in de dit jaar gehouden zittingen der centrale scheepvaartscommissie te Mainz, eene belangrijke schrede voorwaarts gedaan heeft, zoodat eene beduidende vermindering der riviertollen weldra te wachten zou zijn. De eindregeling daarvan, alsmede eene nieuwe indeeling van het tarief, moet in eene buitengewone zitting, welligt nog in dit jaar, of anders in den aanvang van het volgend jaar te houden, uitgesproken worden.

— De generaal graaf *Björnstjerna* is te Stockholm den 7 dezer, in den ouderdom van 68 jaren, overleden. Reeds op zijn 36 jaar in 1815, was hij tot generaal-adjudant der armee benoemd. In 1828 vertrok hij als gezant naar Londen, welken post hij tot een jaar vóór zijn' dood vervuld heeft.

— Brieven van Weenen spreken het gerucht tegen, dat de Cholera zich daar zou vertoond hebben. Over het ongeluk te Komorn in Hongarijë zijn de berigten zeer treurig. Alles verwachtte daar, feestelijk versierd en in de vrolijkste stemming, de komst van Aartshertog *Steven*, die vergezeld door Aartshertog *Joseph*, over de brug reed. Eenige minuten later brak de brug onder vreeselijk kraken. Honderden menschen vielen in de Donau. Het tooneel was ontzettend; van de stoombooten en molens ijlden reddingsbooten bij; men redde zooveel men konde, maar omtrent 40 menschen vonden den dood. Zóó meldt de *Oesterr. Beob.* Particuliere brieven spreken van 157, ja van meer dan 200 verongelukten.

ENGELAND.

LONDEN, den 20sten October.

Laatstleden Zondag heeft de hertog *de Broglie* eene langdurige conferentie gehouden met den burggraaf *Palmerston*, ten gevolge van uit Parijs ontvangen belangrijke depêches.

— De Regering zou voornemens zijn de zuidelijke kust des Rijks te versterken. Ook spreekt men van het plan om aanhoudend een esquader in het Kanaal te doen kruisen.

— De finantiële toestand, in welken Engeland sedert geruimen tijd verkeert, blijft steeds hoogst kommervol; door dat de Bank van Liverpool hare betalingen heeft geschorst is die toestand, veroorzaakt door de opeenstapeling van faillieten, nog veel verergerd. Daarbij komen nu nog de velerlei valsche geruchten, welke verspreid worden en nog grooter spanning doen ontstaan. Zoo verhaalde men onderanderen gisteren, dat nog twee banken te Liverpool hare betalingen hadden gestaakt, hetwelk later bleek geheel bezijden de waarheid te zijn.

Maandag avond is een deputatie van de bankiers, kooplieden en reeders van Liverpool in deze hoofdstad aangekomen, ten einde bij de Regering aan te dringen op het nemen van maatregelen tot herstel van het handelscrediet. Gisteren middag is deze deputatie door lord *John Russell* ontvangen; ook de Kanselier van den Exchequer en de President van den Raad van Koophandel waren daarbij tegenwoordig. Geruimen tijd onderhield men zich met elkander, en lord *Russell* eindigde met te zeggen, dat Hr. Ms. Ministers deze belangrijke zaak in overweging zouden nemen, hoewel hij geen hoop kon geven op eene zoodanige tusschenkomst dat daardoor de algemeene vrees verligt en het vertrouwen hersteld werd.

Te Liverpool is gisteren middag bekend gemaakt, dat de pogingen der Koninklijke Bank aldaar om ondersteuning te erlangen mislukt waren en zij hare operatien dus niet kon hervatten; zij had wel ondersteuning kunnen erlangen, maar op geheel onaannemelijke voorwaarden. Men verwacht nog altijd dat aan de Koninklijke Bank hulp zal worden verleend.

Men zegt dat gisteren door de Bank alhier 150,000 ponden sterling in goud, voornamelijk van Parijs, ontvangen zijn.

— In het jaar 1737 waren de 3 pCt. geconsolideerden tot 107 pCt. gestegen, den hoogsten prijs welke zij ooit bereikten, en den 20 September 1797 waren zij, ten gevolge van het mislukken der onderhandelingen om vrede met Frankrijk te sluiten, tot 47³/₈ pCt. gevallen, den laagsten prijs tot welken zij ooit daalden.

— De *Oriental and Peninsular Steam-Company* heeft eene nieuwe stoombootdienst aangelegd, welke van Bombay den 11 van iedere maand vertrekken zal, om te Punto-de-Galle de Europesche en Chinesche brievenpost in te halen; de eerste aangebragt van Suez door de groote stoombooten van Calcutta de tweede afgezonden van Hong-Kong door schepen van middelmatige grootte en die niet verder dan Ceylon gaan.

De linie die tusschen Singapore en Sidney spoedig zal worden geëxploiteerd, die, welke door de Hollanders in den laatsten tijd is opgerigt tusschen Batavia en Singapore; die eindelijk, welke de Spanjaarden op het punt zijn tusschen Singapore en Manilla te openen, deze allen, gevoegd bij de geregelde dienst van Indië en China, zullen een net van spoedige en gemakkelijke communicatien vormen, hetwelk de helft van den aardbol omvatten en elken dag het belang dezer verwijderde streken vermeerderen zal, van welke, nu tien jaren geleden, zelfs de namen onbekend waren. Spoedig zal het missien smaak worden van een gedeelte van het schoone jaargetijde gebruik te maken, om eene reis naar China of naar Nieuw-Holland te doen.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 23sten October.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van ll. Donderdag, heeft de commissie verslag gedaan, die de lijst van kandidaten voor het voorzitterschap der kamer aan Z. M. aangeboden heeft; daarna is een Koninklijk besluit gelezen, waarbij jhr. *W. Boreel van Hogelanden* tot voorzitter, gedurende de zitting van 1847—1848 benoemd wordt. De heer *Boreel* aanvaardt dit met de volgende aanspraak:

« EDEL MOGENDE HEEREN!

« Het vertrouwen van U Edel Mogenden, door de keuze des Konings bekrachtigd, heeft mij het voorzitterschap dezer aanzienlijke vergadering opgedragen. Die onderscheiding schat ik hoog, omdat ik daarin een bewijs meen te mogen zien, dat mijne handelingen in deze vergadering, gedurende de 5 jaren, dat ik aan zoo vele gewigtige werkzaamheden deel nam, bij U Edel Mogenden goedkeuring mogten vinden. Maar indien ik dit uitstekend blijk van uw vertrouwen op hoogen prijs weet te stellen, dan ontvein ik mij niet, hoe moeijelijk en teder de zaak is, die mij is opgelegd, en ik gevoel hoe onmogelijk het mij zal zijn, mijnen waardigen voorganger alhier, wiens verlies als lid der Kamer wij allen betreuren, slechts eenigermate te evenaren. Ik zou dan ook werkelijk voor het aanvaarden dier gewigtige betrekking terugdeinzen, indien ik niet vertrouwen mogt, dat dezelfde welwillendheid, die mij op deze plaats geroepen heeft, mij ook bij de vervulling der daaraan verbonden pligten niet ontvallen zal.

« Edel Mogende Heeren! Deze zitting der Staten-General zal hoogst belangrijk zijn. Behalve vele andere gewigtige wetsontwerpen, zullen er ook van Regeringswege voorstellen tot herziening onzer Grondwet aan de beoordeeling van U Edel Mogenden onderworpen worden. Bij hunne behandeling zal voorzeker kalmte en vastberadenheid de beraadslagingen der Nederlandsche Volksvertegenwoordiging kenmerken, en hoe gelukkig zou ik mij achten, indien ik, bij het einde dezer zitting, van U Edel Mogenden het getuigenis mogt ontvangen, eene ordelijke en onpartijdige leiding aan de beraadslagingen gegeven te hebben, door mijne handelingen het gemeen overleg bevorderd te hebben.

« Edel Mogende Heeren! Het eenig en bestendig doel, dat wij allen beoogen, waartoe wij allen willen medewerken, zij dan ook nu weder, bij ruimere ontwikkeling onzer grondwettelijke instellingen, het heil van Nederland.

« Ik verklaar het Voorzitterschap te aanvaarden. »

De heer *Faber van Riemsdijk* stelt voor, de rede van den voorzitter te doen drukken. — Dit voorstel van onderscheidene zijden ondersteund wordende, wordt hiertoe besloten.

Naar aaleiding van het verhandelde in de vorige vergadering, wordt voorlezing gedaan van een' brief van den voormaligen voorzitter der Kamer, den heer *Bruce*, die, ten gevolge zijner benoeming tot gouverneur van Overijssel, zijn ontslag neemt als lid der Kamer. — Aangenomen voor kennisgeving, terwijl van dat ontslag mededeeling zal worden gedaan aan Z. Exc. den minister van binnenlandsche zaken.

Zijn ontvangen vier Koninklijke boodschappen van den 19 en 20 dezer, ten geleide van ontwerpen van wet, als: 1e. betrekkelijk de ondersteuning van behoeftigen; welk ontwerp, in de zitting van 1845—1846, buiten afdoening gebleven is; 2e. tot regeling der ontvangsten en uitgaven van het pensioenfonds voor burgerlijke ambtenaren over 1848; 3e. betrekkelijk de opheffing van het fonds voor de kosten tot droogmaking van den Zuidplas in Schieland, en 4e. vier-en-twintig ontwerpen tot vaststelling van het IIde en IIIde-Boek van het Wetboek van Strafregt. — Al deze ontwerpen zijn van memorien tot toelichting vergezeld en zullen, met de daartoe behoorende stukken, verzonden worden aan de afdeelingen der maanden October en November, die straks zullen worden zamengesteld.

Is ingekomen eene missive van den minister van Finantien, van den 30 September jl., waarbij wordt medegedeeld het algemeen verslag van het gebruik der geldmiddelen gedurende den jare 1845. Dat stuk zal worden gedrukt en rondgedeeld en verzonden aan eene commissie, om daaromtrent een verslag uit te brengen. Die commissie zal bestaan uit de heeren: *Gouverneur*, *Nedermeijer van Rosenthal*, *Verwey Mejan*, *van Naamen* en *van Panhuijs*.

Zijn ingekomen onderscheidene verzoekschriften, waarvan sommige van geheel personeelen aard zijn.

Verzending aan de commissie tot de verzoekschriften, die gedurende de tegenwoordige zitting wordt zamengesteld uit de heeren: *Nap*, *van Beeck Vollenhoven*, *Beerenbroek*, *Bots* en *Smit*.

Aan de Kamer is hulde gedaan van onderscheidene ingekomen boekwerken.

Men gaat over tot het trekken der afdeelingen voor de maanden October en November, waarna de zitting voor korten tijd wordt

geschorst, ten einde in de afdeeliegen worde overgegaan tot de benoeming van de voorzitters en tweede voorzitters der afdeelingen, en van de commissie voor het adres, in antwoordt op de troonrede. De uitslag dier verkiezingen is als volgt:

	Voorzitters	2de Voorzitters	Commissie voor het adres.
1ste afd., de heeren:	*de Man*,	*Gouverneur*,	*de Monchy*.
2de « «	*van Panhuys*,	*van Rosenthal*,	*van Panhuys*.
3de « «	*Schooneveld*,	*van Dam van Isselt*,	*van Dam van Isselt*.
4de « «	*Luzac*,	*Luyben*,	*Mutsaers*.
5de « «	*Verwey Mejan*,	*Gevers*,	*Verwey Mejan*.

Thans geschiedt de verkiezing van twee leden, die, met den voorzitter en den griffier, de huishoudelijke commissie der Kamer zullen uitmaken. Tot stemopnemers worden benoemd de heeren *de Jong*, *Scheers van Harencarspel*, *Hoffman* en *van Haersolte*.

Bij de stemming voor het eerst aftredend lid, den heer *Luzac*, erlangen de heeren *Luzac* 42 stemmen, *van Dam van Isselt* 2, *Verwey Mejan*, *Hoffman* en *Gevers* elk 1 stem. De heer *Luzac* is derhalve als lid der huishoudelijke commissie herkozen.

Bij de stemming voor het tweede aftredend lid, den heer *Verwey Mejan*, verkrijgen de heeren *Verwey Mejan* 40 stemmen, *van Dam van Isselt* 3, *Hoffman* 2, *Gevers* en *Smit* elk 1 stem; zoodat ook de heer *Verwey Mejan* als lid der gemelde commissie wordt herkozen.

De heeren stemopnemers worden voor de door hen volbragte taak bedankt.

De heer *van Rosenthal* meent aan de huishoudelijke commissie, door wier tusschenkomst in vorige jaren reeds onderscheidene doeltreffende maatregelen genomen zijn, te moeten aanbevelen, en bij de veelvuldige werkzaamheden, die er te wachten zijn, en bij de vele avondzittingen, die waarschijnlijk gehouden zullen worden, te trachten, eene betere verlichting van de vergaderzaal, bijvoorbeeld met gas, tot stand te brengen.

Daarna wordt de vergadering gescheiden.

— De commissie belast met het opstellen van een ontwerp van adres in antwoord op de troonrede, is gisteren ochtend vergaderd geweest. — Gisteren avond zou de commissie belast met onderzoek der geloofsbrieven van den heer *Opperdoes Alewijn*, nieuw benoemd lid voor de provincie Noord-Holland eene bijeenkomst houden.

— Ingevolge art. 94 van het reglement van orde der Tweede Kamer, zal de commissie tot het opstellen van een ontwerp van adres, in antwoord op de Troonrede, zoo zij met haar ontwerp in gereedheid is, het in eene zitting der Kamer ter tafel brengen; terwijl het ontwerp alsdan naar de afdeelingen verzonden en aldaar overwogen wordt, na alleen voor de leden gedrukt te zijn rondgedeeld. Daarna komt de commissie, ingevolge art. 95 bijeen, ter beoordeeling der gemaakte bedenkingen; het ontwerp wordt door haar nader overwogen en vastgesteld. Vervolgens worden, op grond van art. 96, de beraadslagingen aan de orde van den dag gesteld. Daags vóór de beraadslaging wordt het ontwerp-adres, des noodig op nieuw gedrukt, aan de leden rondgedeeld. Uit dezen vastgestelden loop der zaak blijkt, dat er nog eenige dagen zullen verloopen, vóór dat de beraadslagingen over het adres bij de Kamer zullen aanvangen.

— Zijne Majesteit heeft bij onderscheiden dezer dagen genomen besluiten goedgevonden:

1°. aan de luitenant-kolonels *L. H. J.* baron *van Voorts tot Voorts*, van het 3de regiment dragonders en *F. H. de Veije*, van het korps ingenieurs, mineurs en sappeurs, beiden benoemd tot militie-commissarissen, het pensioen te verleenen:

2°. aan den kapitein *H. Brouwer*, plaats-majoor van de 3de klasse te Breda, wegens ziekelijken toestand, voorloopig het tractement van non-activiteit toe te leggen, tot dat nader omtrent hem zal worden beschikt;

en 3°. te benoemen:

bij den plaatselijken staf, tot kapitein en plaats-majoor van de 3de klasse te Breda, den 1sten luitenant *J. W. Bruggeman*, van het 5de regiment infanterie;

bij het wapen der infanterie, bij het 7de regiment, tot 2den luitenant, den sergeant *C. J. de Bonnier*, van het korps;

bij het wapen der kavallerie:

bij het 3de regiment dragonders: tot luitenant-kolonel, den majoor *H. C. Zehelein*, van het korps; tot majoor, den ritmeester der 1ste klasse *W. J.* graaf *van der Goltz*, van het 2de regiment lansiers; bij het korps ingenieurs, mineurs en sappeurs: tot luitenant-kolonel, den majoor jhr. *J. A. A. C.* ridder *van Rappard*; tot majoor, den kapitein der 1ste klasse *J. Muschart*; tot kapitein van de 3de klasse, den 1sten luitenant *A. Canneman*; tot 1sten luitenant, den 2den luitenant jhr. *J. W. van Sijpesteijn*, allen van het korps.

— Bij besluit van 15 October jl., n°. 79, heeft Zijne Majesteit tot buitengewone hoogleeraren in de faculteit der geneeskunde aan de hoogeschool te Utrecht benoemd:

den heer *F. C. Donders*, med. doct., officier van gezondheid der 2de klasse, leeraar aan de school ter opleiding van militaire geneeskundigen te Utrecht, en

den heer *E. J. W. von Baumhauer*, phil. theor. mag. litt. hum. medic. chir. et art. obstetr. doctor, geneesheer bij het krankzinnigen-gesticht te Deventer.

— Bij besluit van 18 October jl., n°. 84, heeft Zijne Majesteit goedgevonden te benoemen: tot lid in het polderbestuur van Mar en Wijth onder Grade (Noord-Braband) *M. Poos*, in plaats van *L. van Roer*, eervol ontslagen.

— Heden heeft het Provinciaal Geregtshof van Zuid-Holland uitspraak gedaan in de zaak van *E. de Groot*, die in 1845, in het toen gevoerde proces tegen de zoogenaamde plunderaars van 's Gravenhage en Delft betrokken is geweest. Het Hof heeft hem schuldig verklaard aan verwonding ten bloede van een' bediënend beambte in de uitoefening zijner functiën, en door gewelddadig verzet tegen agenten van politie, handelende ter uitvoering van de bevelen van het openbaar gezag. Het Hof heeft hem veroordeeld tot eene correctionele gevangenis van acht dagen.

— Uit 's Hage schrijft men:

»Men verneemt, dat de voorgenomen reis van Z. K. H. den Prins *van Oranje* naar Stuttgardt, die dezer dagen zou hebben plaats gehad, en welke bestemd was tot eene contra-visite voor het bezoek, dat de Koning van Wurtemberg in den afgeloopen zomer op het Loo heeft afgelegd, alsmede om afscheid te nemen van zijne gemalin, H. K. H. Mevrouw de Prinses *van Oranje*, vóór den aanvang harer groote reis van Stuttgardt naar Weenen, Praag en Berlijn, uit hoofde van redenen van staatkundigen aard, geen voortgang hebben zal."

— Uit Tilburg schrijft men, dat het Koninklijk paleis aldaar, waarmede in de maand Julij laatstleden een aanvang is gemaakt, binnen weinige dagen onder de kap zal zijn. De snelle en solide bouw van dit paleis wordt dagelijks door vele vreemdelingen bezigtigd, hetwelk meerder drukte in de logementen aanbrengt. Het gunstig weder heeft er ook veel toe bijgedragen dat men thans reeds zoo ver gevorderd is.

De duffel- en baaifabrijken te Tilburg gaan dit jaar buitengemeen goed, en wanneer de bestellingen bij de fabrijkanten zóó als thans blijven voortduren, zullen welligt al de aanvragen voor den winter niet kunnen uitgevoerd worden. De aanvoeren van alle soorten van wol, en vooral van Engelsche kamling, zijn in dit saizoen ook buitengewoon groot geweest.

— Het publiek wordt herinnerd, dat de inwisseling der Zeeuwsche rijksdaalders nog plaats heeft op heden den 23sten en op Maandag en Dingsdag den 25 en 26sten dezer, bij de Nederlandsche bank en de betaalmeesters.

— Het *Handelsblad* berigt, dat de fabrijk van stoom- en andere werktuigen van de heeren *Paul van Vlissingen* en *Dudok van Heel*, welke reeds nu eene der uitgebreidste in dit belangrijke vak is, en welke aan ongeveer 800 arbeiders werk verschaft, nog aanmerkelijk zal worden vergroot, en zouden daartoe door die heeren de achter hunne fabrijk gelegene gronden zijn aangekocht, terwijl het tegenwoordig getal werklieden, nadat deze uitbreiding zal zijn bewerkstelligd, vermoedelijk zou worden verdubbeld.

— Uit Rotterdam schrijft men van den 22sten:

»De Stedelijke Raad heeft heden besloten, de erfmaking van den heer mr. *F. J. C. Boymans* te Utrecht te aanvaarden, zoodat men hopen mag het belangrijk kabinet schilderijen, teekeningen en verdere kunstvoortbrengselen, daartoe behoorende, eerlang in het voormalig Gemeenelandshuis van Schieland alhier geplaatst te zien."

— Te Veendam heeft den 13 dezer een treffend ongeluk plaats gehad in de jeneverstokerij aldaar. Twee arbeiders, bezig zijnde eene grondkuip ledig te maken, gaat een hunner, met name *H. Cuperus*, onvoorzig te schielijk in de kuip; benaauwd wordende, geeft hij een gil en valt neder. De andere arbeider, *B. Klomker*, springt toe, om hem te redden, doch wordt het slagtoffer zijner menschlievendheid door een onmiddelijk daarop volgenden dood. Beiden zijn uit de kuip gehaald, de eerste heeft nog eenigen tijd geleefd, doch is vervolgens bezweken, eene weduwe met kinderen nalatende.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 22 October.

TARWE flaauw en bijna niet in omgegaan; alleen verkocht: 124 ℔ N. Vriesche *ƒ* 325.

ROGGE bij partij *ƒ* 13 lager afgegeven, als: 117 ℔ Petersb. *ƒ* 180 in Entr.

GERST in één doen: 110, 113, 114 ℔ Nieuwe Deensche *ƒ* 217, 226, 228.

HAVER en BOEKWEIT zonder handel.

KOOLZAAD, op 9 Vat, in April $63\frac{1}{2}$ P. vl.; Oct. en Nov. $64\frac{1}{2}$ P. vl.

LIJNZAAD flaauw: 112, 113 ℔ Petersb. *ƒ* 320.

RAAPOLIE: op 6/w. *ƒ* $37\frac{1}{4}$; Vlieg. *ƒ* $36\frac{1}{4}$; in Mei eerstk. *ƒ* $36\frac{3}{4}$; Nov. *ƒ* 36; Dec. *ƒ* $36\frac{1}{4}$.

LIJNOLIE: op 6/w. *ƒ* 34; Vlieg. *ƒ* 33. — HENNEPOLIE: op 6/w. *ƒ* $35\frac{3}{4}$.

RAAPKOEKEN: *ƒ* 85 à 87. — LIJNKOEKEN: *ƒ* 11 à 13.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 22. OCTOBER 1847.

Het Nederl. Mudde Tarwe (Nieuwe)	van *ƒ* 11,00	tot *ƒ* 11,80.
Het dito dito Rogge (Nieuwe)	» » 7,00	» » 7,90.
Het dito dito Rogge (Oude)	» » 0,00	» » 0,00.
Het dito dito Boekweit (Nieuwe) op wigt (70 Ned. Pond.)	» » 7,00	» » 7,40.
Het dito dito Boekweit (Nieuwe)	» » 6,60	» » 6,80.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.		» 0,19.
Een lucht Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.		» 0,10.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.		» $0,20\frac{1}{2}$.
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.		» 0,32.
Een Nederl. pond Tarwe meel		» 0,38.
Een dito pond grof Tarwe-meel		» 0,16.
Een dito pond Boter		» 0,88.
Nieuwe Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	*ƒ* 2,90	tot *ƒ* 3,25.
Het 1000 Eiken Telhout		» 2,80.
Het 1000 Doof Hout		» 2,30.
De kar Spaanders		» 2,95.
De » Struiken		» 2,85.
De 100 Mutsaard		» 3,10.

203de KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

TWEEDE KLASSE.

3e Trekking. No. 14340, *f* 20,000; No. 15529, *f* 5000; Nos. 4418, 2040, 14238, 19970, 15448, ieder *f* 1000.
4e » No. 210, *f* 1000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (22 *October*) was de fondsnotering: Ned. $2^{1}/_{2}$ pCt. $53^{5}/_{8}$; 3 pCt. $69^{9}/_{16}$; dito op resc. $64^{3}/_{4}$; 4 pCt. $83^{3}/_{8}$; Amort.-Sijndik. $3^{1}/_{2}$ pCt. $83^{1}/_{8}$; Handelm. $163^{1}/_{4}$; Haarlemmermeer 5 pCt 100; Aand. Rijn-Spoorweg $88^{3}/_{4}$; Aand. Holl. Spoorw. 98; Spanje Ardoin 13; dito van 510 p. st. $12^{3}/_{16}$; dito Onbep. St. $11^{3}/_{4}$; 3 pCt. 29; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. $24^{1}/_{8}$; Coupons Ardoin $11^{1}/_{8}$; Portug. 3 pCt. te Londen $22^{3}/_{8}$; dito 4 pCt. $22^{5}/_{8}$; Rusland 5 pCt. $103^{1}/_{4}$; dito 1828—29 $102^{1}/_{2}$; Certif. 1831—33 $94^{1}/_{2}$; 4 pCt. bij *Hope* 86; Id. bij *Stieglitz* 86; Oostenr. Metall. 5 pCt. 99; dito $2^{1}/_{2}$ pCt. $50^{1}/_{8}$; Weenerbank 5 pCt. $99^{5}/_{8}$; Braz. 83; Nieuwe Mexiko $16^{1}/_{4}$; Peru 16; Venezuela 33.

Advertentiën.

SCHOUWBURG TE BREDA.

Met toestemming der Stedelijke Regering, zal door het Tooneelgezelschap, onder de Zinspreuk: AAN DE WELDADIGHEID GEWIJD, op *Maandag den 25. October* 1847, ten Tooneele worden gevoerd: **MONTONI, OF HET KASTEEL VAN UDOLPHO**, Tooneelspel in vijf bedrijven, naar het Fransch van ALEXANDER DUVAL, door A. BRUGGEMANS. Na hetzelve: **DE MENSCHLIEVENDE KOZAK**, Blijspel met Zang in een bedrijf, door M. WESTERMAN.

Prijzen der Plaatsen: 1e Rang, *f* 0,85. — 2e Rang, *f* 0,60.

Aanvang ten $5^{1}/_{2}$ *uur precies.*

J. B. WALLAGH,

CHIRURGICALE EN MECHANIQUE DENTISTE

TE *'s GRAVENHAGE*,

Heeft de eer het geacht publiek te berigten, dat hij alhier gearriveerd en te spreken of te ontbieden is, om over alle gebreken der TANDEN geraadpleegd te worden. Hij maakt en zet sierlijke MECHANIEKE KUNSTTANDEN van een tot een geheel gebit, met de verzekering dat deze volkomen met de andere in het vermalen der spijzen kunnen wedijveren, en hoegenaamd geen gevoel van pijn bij de inzetting veroorzaken. Tevens worden door hem de ZWARTSTE TANDEN gezuiverd en IVOORWIT gemaakt, en worden KIEZEN en TANDEN, in welken staat zij zich ook bevinden, al waren zij zelfs zonder kroon meer, op zulk eene behendige wijze getrokken, dat hij daardoor bij een' ieder zich durft aan te bevelen.

Hij belast zich daarenboven met de PLOMBERING van HOLLE KIEZEN, met de *MINERAL SUCCEDANEUM*, of ook in andere manier, terwijl hij zich verder minzaam aanbeveelt in het rangeren van KINDER-TANDJES, door welker verwaarloozing somtijds de liefste gezigtjes misvormd worden.

NB. Bij voornoemden is verkrijgbaar alles wat tot ZUIVERING en SIERAAD van MOND en TANDEN dienen kan, als TAND-TINCTUUR voor Zinkingen en Rhumatieke Pijnen, PARELWATER, TAND-OPIAAT en TAND-POEDER, en verder wat tot het vak behoort.

Is gelogeerd bij de Erven VERMUNT, op de Boschstraat, en zal slechts eenen korten tijd hier verblijven.

NB. Voornoemde DENTISTE komt zich bij niemand aanbevelen, zonder eene schriftelijke of mondelinge uitnoodiging ontvangen te hebben.

*** De ondergeteekende heeft de eer, zijnen geëerde Begunstigers zoo binnen als buiten de Stad, bekend te maken, dat hij wederom dit jaar ruim voorzien is van **PELTERIJEN.**

Hij verzoekt een ieders gunst en recommandatie.

M. J. VERDUSSEN.

*** Bij **F. XAV. BOEX**, in het Magazijn in de Nieuwstraat, tegenover de Zeepfabrijk alhier, zijn aangekomen en tot buitengewoon VOORDEELIGE PRIJZEN verkrijgbaar:

$^{9}/_{4}$ Zwarte en Gekleurde Verviersche Lakens Zephir van *f* 1,80 à *f* 3,—. pr. El.
» » » » » » » » 1,85 » » 7,—. »
» » » mode Satins of Buxkins voor pantalons » 2,35 » » 6,—. »
$^{8}/_{4}$ Blaauwe en Gekleurde Mode-Duffels . . . . . » 2,60 » » 6,—. »
$^{11}/_{4}$ en $^{12}/_{4}$ Wollen Katoenen Beddedekens pr. stuk . » 0,80 » » 6,—.

Verder nog $^{7}/_{4}$ witte Vlaamsche Linnens, zwarte Merinossen, linnen en katoenen Servetgoederen, Everlasting, Cumlots, Orleans, witte Marseilles en Diemeten, Bombazijn en Pilou, geruite wollen Paardedekens, enz.

*** **HOLLOWAY'S PILLEN EN ZALF.** *Een genezing van Waterzucht.* Kapitein James Eyre, in dienst van de Compagnie, wonende te Boulogne, leed hevig aan die kwaal en was, niettegenstaande herhaalde kunstbewerkingen, bijna het slagtoffer dezer ziekte geworden, toen hij de *Holloway's Zalf* in groote hoeveelheid begon in te wrijven; bovendien gebruikte hij veel van deze Pillen, die hem in 9 weken zoo ver herstelde, dat hij 25 Engelsche mijlen per dag kon wandelen. Ieder onnatuurlijk gezwel wordt door deze Zalf genezen.

Zijn op *franco* aanvrage à contant te bekomen bij den Heer H. J. VAN DEN GOORBERGH, Depôthouder te *Breda*; of aan het Hoofd-Depôt bij den Heer F. E. VAN SANTEN KOLFF, te *Rotterdam*, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement*.

*** De COMMISSIE tot UITDEELING van WARME SPIJZEN en BRANDSTOFFEN, van het Departement *Breda*, der Maatschappij tot Nut van het Algemeen, voornemens zijnde, het benoodigde **RUNDVLEESCH** voor het tijdvak 1847—1848 aan te Besteden; noodigt bij deze de gegadigden uit, om zich daartoe bij onderteekende Inschrijvings-billetten, met opgave van prijs per Ned. pond, te vervoegen bij haren Secretaris Mr. E. DE MAN Ez.; ten wiens Kantore de Voorwaarden ter lezing zullen liggen, van *Maandag den* 25. *October* tot *Zaturdag den* 30. *October* 1847, des morgens van tien tot twaalf uren.

Namens de Commissie vn.;
De Secretaris,
Mr. E. DE MAN Ez.

BEKENDMAKING.

Op *Dingsdag den* 16 *November* 1847, des voormiddags ten tien ure, zal er op de vervolging van JOHANNES THEEWES, winkelier en kleermaker, wonende te *Bergen-op-Zoom*, die tot zijnen Procureur stelde den Heer en Mr. KLEIJN, Procureur bij de Arrondissements-Regtbank te *Breda*, en wonende aldaar, Wijk D, No. 66, ter Openbare Teregtzitting van evengemelde Regtbank worden voortgeprocedeerd in den vorm der wet, tot de VEILING en VERKOOPING in executie, van den **OPSTAND** van een HUIS, met het regt van OPSTAL op de Erven, waarop het gebouwd is, en die daaraan zijn verbonden, welke gronden in eigendom toebehooren aan de Ambachts-Heeren van *Nieuw-vossemeer*, en gelegen zijn in de *Nieuw-vossemeersche Polder* te *Nieuwvossemeer* en aldaar Kadastraal bekend in Sectie B, nummers 393 en 394, te zamen groot vier Roeden, zestig Ellen, met een belastbaar inkomen van vier en zeventig cents, gearresteerd en uittewinnen op CORNELIA VAN LOENHOUT, vroeger Weduwe PIETER PLASMANS, nu Huisvrouw van ADRIANUS HENDRIKS, Arbeiders en dezelve ADRIANUS HENDRIKS, zoo uit eigen hoofde als in hoedanigheid van Voogdesse en Hulpvoogd van de minderjarige CORNELIA, CORNELIS en ANNA CATHARINA PLASMANS en verdere consorten, gearresteerden, wonende te *Nieuwvossemeer*, zijnde die goederen door den Executant ingezet op drie Honderd Guldens.

De Notaris Mr. L. BEENS, te *Breda*, zal op *Donderdag den* 4. *November* 1847, en 14 dagen daarna, *Donderdag den* 18. *November daaraanvolgende*, telkens des voormiddags ten 10 ure, in de Herberg van JAN BOEREN, te *Notsel* onder *Ginneken*, publiek bij Inzet en Toeslag VEILEN:

Eene **STEDE**, bestaande in: eene BOUWMANS-WONING, STAL, SCHUUR, BOOMGAARD en ERF, genaamd: *HET RUTH*, staande en gelegen te *Notsel* onder *Ginneken*, met de daarbij behoorende BOUW-, WEI- en HOOILANDEN, SCHAARBOSCH, LANDWEG en HEIDE, te zamen groot 17 Bunders, 56 Roeden en 77 Ellen; Kadastraal bekend onder Sectie E, numeris 119, 122a, 146, 148 en 897; onder Sectie F, numeris 17, 27, 28, 29, 30, 31, 40 en 95; en onder Sectie G, numeris 22, 23, 24, 31, 32, 33, 36, 37, 56, 61, 64, 65 en 82; — alles breeder bij gedrukte Biljetten omschreven.

Te aanvaarden: het ledig blijvende Bouwland, met het Wei- en Hooiland en Heide, bij het geven van den finalen slag; de Bouwmans-Woning en verdere Gebouwen, met half Maart 1848; en het opgezaaide en nog op te zaaijen Land, met Stoppeltijd daaraanvolgende.

Nadere onderrigting te bekomen bij JAN ROOVERS, Bruiker en Mede-Eigenaar dier Goederen, te *Notsel* voornoemd, en ten Kantore van gemelden Notaris.

Verkooping van Timmer- en Geriefhout,

OP DRIE MAANDEN CREDIET.

A. MEEUWESEN, zal, op *Donderdag den* 4. *November* 1847, des morgens ten tien ure, op het Kasteelplein aan de meestbiedende Publiek **VERKOOPEN**:

Eene groote partij GRENEN-, BEUKEN-, MASTEN-, DENNEN en LINDEN DEELEN en RIBBEN, van onderscheidene Lengtens en Diktens, alsmede BEUKEN PLATEN, SCHALEN, VADEMHOUT en SPAANDERS, en wat verder ten Verkoop zal worden aangeboden. — Gemelde HOUTWAREN zijn twee uren voor de Verkooping ter plaatse voornoemd voor een ieder te zien.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.